

Türkiye'nin Beşerî ve Ekonomik Coğrafyası

Editörler:

Serkan DOĞANAY

Mete ALIM

6. Baskı

Editörler: Prof. Dr. Serkan DOĞANAY - Prof. Dr. Mete ALIM

TÜRKİYE'NİN BEŞERİ VE EKONOMİK COĞRAFYASI

ISBN 978-605-318-697-7

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2023, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevi**dir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

1. Baskı: Kasım 2016, Ankara

6. Baskı: Nisan 2023, Ankara

Yayın-Proje: Şehriban Türüldür
Dizgi-Grafik Tasarım: Müge Kuyrukcu
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara
Tel: (0312) 341 36 67

Yayıncı Sertifika No: 51818

Matbaa Sertifika No: 47865

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA

Yayınevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: pegem@pegem.net

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

Türkiye'nin Beşerî ve Ekonomik Coğrafyası, bir ders kitabıdır. Eğitim Fakültelerinde okutulan Türkiye'nin Beşerî ve Ekonomik Coğrafyası adlı derse yönelik olarak hazırlanmıştır.

Eldeki kitap 8 bölümden oluşmaktadır. Bunlar Türkiye'nin Nüfus Coğrafyası (1. Bölüm), Türkiye'nin Yerleşme Coğrafyası (2. Bölüm), Türkiye'nin İdari Coğrafyası (3. Bölüm), Türkiye'de Tarım, Hayvancılık ve Ormancılık (4. Bölüm), Türkiye'de Madenler ve Enerji Kaynakları (5. Bölüm), Türkiye'de Sanayi ve Ticaret (6. Bölüm), Türkiye'nin Ulaşım Coğrafyası (7. Bölüm) ve Türkiye'de Turizm (8. Bölüm) şeklinde sıralanmaktadır. Bu kitapla, Sosyal Bilgiler Öğretmen adaylarına, Türkiye'nin gerek beşerî coğrafya (nüfus ve yerleşme) ve gerekse de ekonomik coğrafya (tarım, hayvancılık, ormancılık, madenler, enerji kaynakları, sanayi, ticaret, ulaşım ve turizm) özelliklerine dair bilgilerin sistematik bir şekilde sunulması amaçlanmıştır.

Kitabımızın 1. Bölümü Prof. Dr. Yavuz AKBAŞ (Trabzon Üniversitesi), 2. Bölümü Prof. Dr. Ünal ÖZDEMİR (Karabük Üniversitesi), 3. Bölümü Prof. Dr. Zeki KODAY (Atatürk Üniversitesi) ve Dr. Öğr. Üyesi Kübra ERHAN (Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi), 4. Bölümü Prof. Dr. Mesut DOĞAN (İstanbul Üniversitesi), 5. Bölümü Prof. Dr. Serkan DOĞANAY (Giresun Üniversitesi), 6. Bölümü Prof. Dr. Çiğdem ÜNAL (İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi), 7. Bölümü Prof. Dr. Gülpınar AKBULUT ÖZPAY (Sivas Cumhuriyet Üniversitesi) ve 8. Bölümü Prof. Dr. Mete ALIM (Atatürk Üniversitesi) tarafından hazırlanmıştır. Bu nedenle, emekleri ve gösterdikleri hassasiyetleri için, her bir bölüm yazarına teşekkür ediyoruz. Ayrıca kitabın basımını ve dağıtımını gerçekleştiren Pegem Akademi çalışanlarına da teşekkür ederiz.

Okurlara, umulan yararları sağlaması dileklerimizle.

Prof. Dr. Serkan DOĞANAY
ORCID No: 0000-0003-2073-6894

Prof. Dr. Mete ALIM
ORCID No: 0000-0001-7805-3215

Nisan-2023

BÖLÜMLER VE YAZARLARI

Editörler: Prof. Dr. Serkan DOĞANAY - Prof. Dr. Mete ALIM

1. Bölüm: Türkiye'nin Nüfus Coğrafyası

Prof. Dr. Yavuz AKBAŞ - Trabzon Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-3500-4701

2. Bölüm: Türkiye'nin Yerleşme Coğrafyası

Prof. Dr. Ünal ÖZDEMİR - Karabük Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-1843-8804

3. Bölüm: Türkiye'nin İdari Coğrafyası

Prof. Dr. Zeki KODAY - Atatürk Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-2126-9573

Dr. Öğr. Üyesi Kübra ERHAN - Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-5391-8435

4. Bölüm: Türkiye'de Tarım, Hayvancılık ve Ormancılık

Prof. Dr. Mesut DOĞAN - İstanbul Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-4926-5769

5. Bölüm: Türkiye'de Madenler ve Enerji Kaynakları

Prof. Dr. Serkan DOĞANAY - Giresun Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-2073-6894

6. Bölüm: Türkiye'de Sanayi ve Ticaret

Prof. Dr. Çiğdem ÜNAL - İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-0515-495X

7. Bölüm: Türkiye'nin Ulaşım Coğrafyası

Prof. Dr. Gülpınar AKBULUT ÖZPAY - Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-5943-7747

8. Bölüm: Türkiye'de Turizm

Prof. Dr. Mete ALIM - Atatürk Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-7805-3215

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
Bölümler ve Yazarları.....	v
İçindekiler.....	vii
Tablo Listesi.....	xiii
Harita Listesi	xvi
Fotoğraf Listesi.....	xvii
Grafik Listesi.....	xviii

1. BÖLÜM TÜRKİYE’NİN NÜFUS COĞRAFYASI

Giriş.....	2
Türkiye’de Nüfusun Değişimi	5
Türkiye Nüfusunun Değişimine Neden Olan Etmenler	10
Türkiye Nüfusunun Özellikleri.....	14
Nüfusun Yaş Gruplarına Göre Dağılışı	15
Nüfusun Cinsiyete Göre Dağılışı	20
Türkiye’de Çalışan Nüfusun Ekonomik Faaliyetlere Göre Dağılımı.....	22
Türkiye Nüfusunun Kır-Kent Dağılımı.....	25
Türkiye Nüfusunun Eğitim Durumu	28
Türkiye Hanehalkı Büyüklüğü (Aile Nüfus Sayısı Büyüklüğü).....	32
Türkiye’de Nüfusun Dağılışı.....	32
Doğal faktörler.....	32
Beşeri faktörler	34
Türkiye’de Nüfus Yoğunluğu	38
Aritmetik Nüfus Yoğunluğu	39
Fizyolojik (Beslenme) Nüfus Yoğunluğu	42
Tarımsal Nüfus Yoğunluğu	43
Türkiye’de Göçler	45
Türkiye’de İç Göçler.....	46
Türkiye’de Dış Göçler.....	49
Sonuç.....	54
Kaynakça.....	55

2. BÖLÜM TÜRKİYE’NİN YERLEŞME COĞRAFYASI

Giriş.....	60
Yerleşmenin Tanımı ve Sınıflandırılması	60

Türkiye'de Yerleşmenin Tarihçesi	61
Türkiye'de Kır Yerleşme Şekilleri	63
Köy Yerleşmeleri.....	63
Tarımsal Ekonomik İşlevlerine Göre Köyler	64
Kuruluş Yerleri ve Yerleşme Dokularına Göre Köyler	66
Nüfus Büyüklüklerine Göre Köyler.....	67
Mesken Tipleri Bakımından Köylerimiz	67
Köy Yerleşmelerinin Başlıca Planlama Sorunları	70
Köyden Küçük Kır Yerleşmeleri	71
Yayla Yerleşmeleri	72
Mezraa Yerleşmeleri.....	74
Kom Yerleşmeleri.....	76
Ağıl Yerleşmeleri	77
Oba Yerleşmeleri.....	77
Dam Yerleşmeleri.....	78
Güzle Yerleşmeleri	78
Kışla(k) Yerleşmeleri.....	79
Banı ve Pey Yerleşmeleri	79
Bağ ve Bahçe Evleri.....	80
Dalyan Yerleşmeleri.....	80
Divan Yerleşmeleri.....	81
Kasaba Yerleşmeleri.....	81
Şehir Yerleşmeleri.....	82
Türkiye'de Şehirleşme	84
Türkiye'de Kentleşmeden Kaynaklanan Başlıca Sorunlar	91
Kaynakça.....	92

3. BÖLÜM TÜRKİYE'NİN İDARİ COĞRAFYASI

Giriş.....	96
İdari Coğrafya.....	96
Günümüzdeki Türkiye İdari Bölünüşü	97
Büyükşehir Belediyesi Bulunmayan İllerdeki İdari Bölünüş.....	97
Büyükşehir Belediyesi Bulunan İllerdeki İdari Bölünüş	100
Cumhuriyet Döneminde Türkiye'nin İdari Yapısındaki Değişiklikler.....	104
Sonuç.....	107
Kaynakça.....	108

4. BÖLÜM TÜRKİYE'DE TARIM, HAYVANCILIK VE ORMANCILIK

Giriş.....	110
Bölgelere Göre Türkiye'nin Zirai Bünyesi	113
Tarım Arazilerinin Kullanım Durumu.....	118
Türkiye'de Tarımı Etkileyen Faktörler.....	120
Tarım Metotları.....	123
Türkiye'de Bitkisel Üretim	124
Tahıl Üretimi.....	124
Baklagil Üretimi	126
Yağlı Tohumlar Üretimi.....	128
Meyve Üretimi.....	129
Sebze Üretimi.....	131
Seçilmiş Diğer Tarım Ürünleri	132
Süs Bitkileri Üretimi	133
Tarımsal Girdiler	134
Makineleşme ve Mazot.....	134
Tohum.....	137
Gübre Kullanımı ve Toprak Analizi.....	137
Zirai İlaçlama (Kimyasallar).....	138
Sulama	138
Türkiye'de Organik Tarım.....	139
Örtüaltı Faaliyetleri	144
Hayvancılık.....	145
Küçükbaş Hayvancılık	149
Kümes Hayvancılığı	151
Balıkçılık.....	152
Arıcılık.....	155
İpekböcekçiliği.....	157
Ormancilık	157
Sonuç.....	164
Kaynakça.....	167

5. BÖLÜM TÜRKİYE'DE MADENLER VE ENERJİ KAYNAKLARI

Giriş.....	170
Madenler.....	170

Metalik Madenler	172
Demir.....	172
Krom.....	173
Bakır.....	175
Boksit.....	175
Manganez.....	176
Kurşun ve Çinko	177
Volfram (Tungsten)	177
Nikel.....	178
Molibden.....	178
Civa.....	178
Antimon.....	179
Altın ve Gümüş	179
Kadmiyum, Vanadyum ve Osmiyum.....	180
Metal Dışı Madenler	180
Bor.....	180
Asbest	181
Kükürt.....	181
Fosfat.....	182
Barit	182
Zımpara.....	183
Mermer.....	183
Tuz.....	183
Diğer Metal Dışı Madenler	184
Enerji Kaynakları.....	185
Yenilenemez Enerji Kaynakları	186
Taş Kömürü (Maden Kömürü)	186
Linyit kömürü.....	187
Petrol.....	188
Doğal Gaz.....	190
Nükleer Enerji Kaynakları.....	192
Yenilenebilir Enerji Kaynakları	193
Hidroelektrik Enerji	193
Rüzgâr Enerjisi	193
Güneş Enerjisi	194
Jeotermal Enerji.....	194
Biyomas (Biyokütle) enerjisi.....	195
Türkiye'nin Elektrik Enerjisi Üretimi	196
Kaynakça.....	197

6. BÖLÜM TÜRKİYE'DE SANAYİ VE TİCARET

Giriş	200
Türkiye'de Sanayi	201
Türkiye'de Sanayinin Tarihsel Gelişimi ve Sanayileşme Politikaları	201
Türkiye'de Sanayinin Kuruluşunu Etkileyen Faktörler	204
Başlıca Sanayi Kolları ve Dağılımı	207
Gıda-İçki ve Tütün Sanayi.....	207
Dokuma, Giyim Eşyası ve Deri Sanayi.....	211
Orman Ürünleri ve Mobilya Sanayi	215
Kâğıt-Kâğıt Ürünleri Sanayi	216
Kimya Sanayi	217
Taş ve Toprağa Dayalı Sanayi	219
Metal Ana Sanayi	220
Otomotiv ve Makine Sanayisi.....	221
Endüstri 4.0 ve Türkiye.....	222
Sanayinin Ülke Ekonomisine Katkıları, Önemi ve Sorunları	223
Türkiye'de Ticaret.....	225
İç Ticaret.....	226
Dış Ticaret.....	228
Serbest Bölgeler	230
Sınır Ticareti	231
Sonuç.....	233
Kaynakça.....	233

7. BÖLÜM TÜRKİYE'NİN ULAŞIM COĞRAFYASI

Giriş.....	238
Karayolu Ulaşımı	241
Demiryolu Ulaşımı.....	245
Denizyolu Ulaşımı.....	251
Havayolu Ulaşımı	253
Boru Hatları	255
Sonuç.....	256
Kaynakça.....	257

8. BÖLÜM TÜRKİYE'DE TURİZM

Giriş.....	260
Türkiye Turizmini Etkileyen Doğal ve Beşeri Faktörlere Genel Bir Bakış.....	261
Türkiye'nin Turistik Kaynakları.....	262
Türkiye'de Turizmin Durumu ve Ekonomideki Önemi.....	275
Sonuç.....	278
Kaynakça.....	278
Yazarlar Hakkında.....	283

TABLO LİSTESİ

1. BÖLÜM

Tablo 1. Yıllara Göre Türkiye Nüfusu ve Nüfus Artış Oranları (1927-2019)	6
Tablo 2. Doğum Oranları	11
Tablo 3. Kaba Ölüm Oranları	12
Tablo 4. Yıllara Göre Yaş Gruplarının Dağılışı ve Bağımlılık Oranları	17
Tablo 5. Yıllara ve Kır-Kent'e Göre Cinsiyet Dağılışı	21
Tablo 6. Türkiye Nüfusunun İşgücü Durumu (2020).....	22
Tablo 7. Yıllara Göre Nüfusun Çalışma Kollarına Göre Dağılışı (%)	24
Tablo 8. Yıllara Göre Türkiye'de Kır-Kent Nüfusu	26
Tablo 9. 2012 Öncesi ve Sonrası İdari Birimlerin Karşılaştırılması.	28
Tablo 10. Yetişkin Nüfusun Yıllara ve Cinsiyete Göre Okuryazarlık Oranı.....	29
Tablo 11. Öğretim Yılı ve Eğitim Seviyesine Göre Okullaşma Oranı (%).....	30
Tablo 12. Okul Türü ve Öğretim Yılına Göre Okul, Öğretmen, Öğrenci ve Mezun Öğrenci Sayıları.	31
Tablo 13. Yıllara Göre Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü	32
Tablo 14. Bazı İllerimizin Nüfus Yoğunlukları (2019).....	40
Tablo 15. Bazı Ülkelerin Aritmetik Nüfus Yoğunlukları (2015)	40
Tablo 16. Türkiye'de Bazı İllerin Fizyolojik Nüfus Yoğunluğu (2015)	43
Tablo 17. Yerleşim Yerlerine Göre Göç Eden Nüfus	48
Tablo 18. 2014-2015 Döneminde Net Göç Oranı En Yüksek ve En Düşük Olan İller..	48
Tablo 19. Cumhuriyet Döneminde Ülkemize Gelen Göçler (1923-2010).....	52

2. BÖLÜM

Tablo 1. Dönemler İtibari İle Türkiye'de Köy ve Bağlı Sayısı.	64
Tablo 2. Türkiye'de Ekonomik Bakımdan Köy Tipleri.....	65
Tablo 3. Türkiye'de Kentsel Nüfus ve Kent Yerleşimleri Sayısı.	85
Tablo 4. Türkiye'de Şehirli Nüfusun Coğrafi Bölgelere Dağılışı (2019).....	86
Tablo 5. Türkiye'de Nüfus Büyüklüklerine Göre Kentlerin Dağılımı (2019).	87

3. BÖLÜM

Tablo 1. Büyükşehir Belediyesi Bulunmayan İller ve Nüfus Miktarları (2015).....	98
Tablo 2. Büyükşehir Belediyesi Bulunmayan İller ve Nüfus Miktarları (2019).....	99
Tablo 3. Büyükşehir Belediyeli İllerin Nüfusları (2015).....	102
Tablo 4. Büyükşehir Belediyeli İllerin Nüfusları (2019).....	103

4. BÖLÜM

Tablo 1. 2001 Genel Tarım Sayımına Göre Türkiye'nin Tarımsal İşletme Büyüklüğü.....	112
--	-----

Tablo 2. Türkiye'nin Yıllara Göre Ekilen, Nadas, Bağ, Zeytinlik ve Süs Bitkileri Alanları (ha).....	119
Tablo 3. Türkiye'de Tarım Arazilerinin Sınıf Özellikleri.....	121
Tablo 4. Yıllara Göre Türkiye'nin Seçilmiş Tahıllarının (Buğday, Arpa ve Mısır) Ekim Alanı ve Üretim Durumu.....	124
Tablo 5. Türkiye'de Bazı Baklagillerin (Kuru Fasulye, Mercimek ve Nohut) Ekim Alanı ve Üretim Durumu.....	126
Tablo 6. Yağlı Tohumların (Ayçiçeği, Yerfıstığı, Soya ve Susam) Ekim Alanı ve Üretimi.....	128
Tablo 7. Yıllara Göre Türkiye'de Bazı Meyvelerin Üretimi (Ton).....	130
Tablo 8. Yıllara Göre Türkiye'de Domates, Hıyar ve Taze Fasulye Üretimi (Ton).....	132
Tablo 9. Yıllara Göre Türkiye'de Patates Ekim Alanı ve Üretimi.....	132
Tablo 10. Yıllara Göre Türkiye'de Tütün Ekim Alanı ve Üretimi.....	133
Tablo 11. Türkiye Süs Bitkileri Üretim Durumu (2019).....	134
Tablo 12. Yıllara Göre Türkiye Tarımında Kullanılan Makineler (Adet).....	135
Tablo 13. Türkiye Tarımında Kullanılan Önemli Tarım Araç ve Gereçleri (2019)...	137
Tablo 14. Türkiye Tarımında Kullanılan Gübre (Azotlu, Fosforlu ve Potash) Tüketimi- Ton- (2009-2019).....	137
Tablo 15. Türkiye'nin Organik Tarım Ürünleri İhracat ve İthalat Değerleri (2014).....	140
Tablo 16. Türkiye'nin Organik Tarım Ürünleri İhracatı (2019).....	141
Tablo 17. Türkiye'nin Organik Tarım Ürünleri İthalatı (2019, 5 Ton ve Üstü Ürünler).....	142
Tablo 18. Türkiye Mera Alanlarının Bölgelere Göre Durumu.....	147
Tablo 19. Yıllara Göre Türkiye'nin Büyükbaş Hayvan Varlığı (Baş).....	148
Tablo 20. Yıllara Göre Türkiye'nin Küçükbaş Hayvan Varlığı (Baş).....	150
Tablo 21. Yıllara Göre Türkiye'nin Kümes Hayvan Varlığı (Baş).....	151
Tablo 22. Yıllara Göre Türkiye'nin Deniz ve Tatlısu Balıkçılığı Üretimi (kg).....	153
Tablo 23. Türkiye'de Avlanan Bazı Balıklar (2014-2019).....	153
Tablo 24. Türkiye'de Avlanan Diğer Deniz Ürünleri (2014-2019).....	154
Tablo 25. Türkiye'de Kültür Balıkçılığı (2014-2019).....	155
Tablo 26. Yıllara Göre Türkiye'deki Kovan Sayısı ve Bal Üretimi (Ton).....	156
Tablo 27. Yıllara Göre Türkiye'de İpekböcekçiliği.....	157
Tablo 28. Seçilmiş Yıllara Göre Türkiye'nin Orman Alanları.....	159
Tablo 29. Türkiye'nin Orman Formunu Oluşturan Başlıca Elemanlar (ha).....	162
Tablo 30. Ormanlardan Elde Edilen Temel Ekonomik Değere Sahip İbrelî ve Yapraklı Ürünler (2018).....	163

5. BÖLÜM

Tablo 1. Türkiye'nin Başlıca Maden Türleri (Enerji Kaynakları Hariç).....	171
Tablo 2. Türkiye'de Elektrik Enerjisi Üretimi ve Tüketimi (1975-2018).....	196

6. BÖLÜM

Tablo 1. Türkiye’de Sınır Ticareti Yapılan Sınır Kapıları ve Karşı Ülkeler.	232
--	-----

7. BÖLÜM

Tablo 1. Kuzey-Güney Yönünde Ulaşımı Sağlayan Dağ Geçitlerine Örnekler.....	239
Tablo 2. Türkiye’de Yük ve Yolcu Taşımacılığının Taşıma Sistemlerine Göre Dağılımı (2017).....	240
Tablo 3. Türkiye’de Karayolu Taşımacılığının Motorlu Araçlara Göre Dağılımı.	243
Tablo 4. Osmanlı Devleti’nden Türkiye Cumhuriyeti Sınırlarında Kalan Demiryolları (1856-1923).	245
Tablo 5. Kalkınma Planlarındaki Ulaşım Sektörü Yatırımlarının Karayolu ve Demiryolu Payları (%).	246
Tablo 6. Türkiye Limanlarında Elleçlenen Yük Miktarı (milyon ton).....	252
Tablo 7. Türkiye Havayolu Ulaşımında Yolcu Trafiği (milyon kişi).	254

8. BÖLÜM

Tablo 1. UNESCO Dünya Miras Listesindeki Kültürel ve Doğal Miraslar (2020) ...	272
Tablo 2. Türkiye’de Milli Parklar ve Bazı Özellikleri (2020).....	273
Tablo 3. Ülkemize Gelen Turist Sayısı ve Turizm Gelirlerindeki Değişimler (1970-2019).	276
Tablo 4. Ülkemizdeki Yatırım ve İşletme Belgeli Konaklama Tesisleri (1970-2020).	277

HARİTA LİSTESİ

1. BÖLÜM

Harita 1. Türkiye'de İllere Göre Nüfusun Dağılışı (2019).	38
Harita 2. Türkiye'de İllere Göre Aritmetik Nüfus Yoğunluğu Haritası (2019).	41
Harita 3. Türkiye'de İllere Göre Fizyolojik Nüfus Yoğunluğu Haritası (2019).	43
Harita 4. Türkiye'de İllere Göre Tarımsal Nüfus Yoğunluğu Haritası (2012).	44
Harita 5. Türkiye'nin İllere Göre Net Göç Hızı Haritası (2019).	49

2. BÖLÜM

Harita 1. Türkiye'de Mezraaların Dağılımı (Gümüş, 1998, s. 103).....	75
Harita 2. Türkiye'de Komların Dağılımı (Gümüş, 1998, s. 105).	77
Harita 3. Türkiye'de Nüfusu 250 Bin ile 500 Bin Arasında Olan Şehirlerin Dağılımı. ...	87
Harita 4. Türkiye'de Nüfusu 500 Bin ile 1 Milyon Arasında Olan Şehirlerimizin Dağılımı.	88
Harita 5. Türkiye'de Nüfusu 1 Milyonun Üzerindeki Şehirlerin Dağılımı.	89

4. BÖLÜM

Harita 1. Türkiye'de Buğday (A) ve Mısır (B) Üretiminin Dağılımı (2019).	125
Harita 2. Türkiye'de Baklagil (Mercimek-A, Nohut-B ve Fasulye/Kuru-C) Üretiminin Dağılımı (2019).	127
Harita 3. Türkiye'de Ayçiçeği (A) ve Susam (B) Üretiminin Dağılımı (2019).	129
Harita 4. Türkiye'de Çilek (A) ve Kivi (B) Üretiminin Dağılımı (2019).	131
Harita 5. Türkiye'de Bölgelere Göre 2019 Yılı Traktör Varlığı (TÜİK, 2019).	135
Harita 6. Türkiye'de Bölgelere Göre 2019 Yılı Biçerdöver Varlığı (TÜİK, 2019).	136
Harita 7. Türkiye Sığır (Kültür) (A) ve Koyun (Yerli) (B) Varlığının Dağılımı 8(2019).	149
Harita 8. Türkiye Tavuk (A) ve Hindi (B) Varlığının Dağılımı (2019).	152
Harita 9. Türkiye'de Arıcılık Faaliyetinin Coğrafi Dağılımı (2019).	156
Harita 10. 2019 Yılında Orman Varlığının (ha) Bölgelere Dağılımı (TÜİK, 2019)..	161

7. BÖLÜM

Harita 1. Tarihi İpek Yolu'nun Rotaları	242
Harita 2. Türkiye Demiryolu Haritası.....	247
Harita 3. Marmaray ve YHT Hatları.....	248

FOTOĞRAF LİSTESİ

4. BÖLÜM

Fotoğraf 1. Rize’de Çay Yetiştiriciliği.....	116
Fotoğraf 2. Kilis’te Zeytin Yetiştiriciliği	118
Fotoğraf 3. Diyarbakır’da Buğday Tarlası	126
Fotoğraf 4. Anamur’da Muz Yetiştirilen Bir Sera	130
Fotoğraf 5. Denizli’de Jeotermal Kaynakla Isıtılarak Domates Yetiştirilen Örtüaltı Yapı	144
Fotoğraf 6. Kayseri’de Modern Bir Mandıra	148
Fotoğraf 7. Hatay’da Keçi Yetiştiriciliği.....	150

6. BÖLÜM

Fotoğraf 1. Rize İkizdere -Güneyce Çay Fabrikası.....	209
Fotoğraf 2. 1973 Yılında Üretime Başlayan Afyon Biracılık ve Malt Sanayi Tesisleri	211
Fotoğraf 3. Beykoz Deri Fabrikası.....	213
Fotoğraf 4. Kastamonu Ağaç Sanayi Tesisleri (Fabrikada MDF, Laminat Parke, Süpürgelik, Boyalı Levha Üretilmektedir).....	215
Fotoğraf 5. Yalova Aksa Akrilik Kimya Sanayi.	218

7. BÖLÜM

Fotoğraf 1. Osmanlı’dan Kalan İnebolu-Kastamonu Şose Yolu (V. Candan)	244
---	-----

8. BÖLÜM

Fotoğraf 1. a. Konyaaltı’ndan (Antalya) Bir Görünüm b. Fethiye Ölüdeniz’den (Muğla) Bir Görünüm	263
Fotoğraf 2. Tınaztepe Mağarası’nın (Konya) Girişi ve Mağaranın İçinden Görünüm	264
Fotoğraf 3. Kapadokya Yöresi’nden Görünümler.....	265
Fotoğraf 4. Pamukkale Travertenleri ile Hierapolis Antik Kenti	266
Fotoğraf 5. Kars Sarıkamış Bayraktepe ve Erzurum Palandöken Kış Sporları ve Turizmi Merkezlerinden Görünümler.....	267
Fotoğraf 6. Rize Çamlıhemşin’de Bulunan Ayder’den Bir Görünüm.....	268
Fotoğraf 7. Uzungöl’den Bir Görünüm.....	269
Fotoğraf 8. a. Düden II (Antalya) ve b. Tortum (Erzurum) Çağlayanlarından Görünümler	269
Fotoğraf 9. a. Çifte Minareli Medrese (Erzurum) ve b. Mevlana Müzesi’nden (Konya) Görünümler	271
Fotoğraf 10. UNESCO Dünya Miras Listesi’ndeki Nemrut Dağı (Adıyaman), Kommagene Krallığı Dönemi Heykelleri ile İlgi Görmektedir	271

GRAFİK LİSTESİ

1. BÖLÜM

Grafik 1. Yıllara Göre Nüfus Miktarı ve Nüfus Artış Hızı (1927-2019).....	7
Grafik 2. Doğuşta Beklenen Yaşam Süreleri (Koç vd., 2010; TÜİK, 2020h).	13
Grafik 3. Demografik Geçiş Süreci (Koç vd., 2010, s. 12).	13
Grafik 4. Türkiye'nin Nüfus Piramitleri (Koç vd., 2010; TÜİK, 2020b).....	16
Grafik 5. Türkiye'nin Yıllara Göre Bağımlılık Oranları.	19
Grafik 6. Türkiye'nin Yıllara Göre Nüfus Yoğunluğu (Tandoğan, 1998; Doğanay, 2014; TÜİK, 2016c; TÜİK, 2020ü).	39

4. BÖLÜM

Grafik 1. Türkiye'de Ekilen, Nadas, Bağ, Zeytinlik ve Süs Bitkileri Alanlarının Oranı (2019)	120
Grafik 2. Seçilmiş Yıllar İtibariyle Türkiye Arazi Kullanım Durumu (TÜİK, 2019).	122
Grafik 3. Türkiye Tarımında Gübre Tüketimi (TÜİK, 2019).....	138
Grafik 4. Türkiye'de 2019 İtibariyle Orman Formunun Oransal Dağılımı (TÜİK, 2019)	160

6. BÖLÜM

Grafik 1. Türkiye'nin 2019 Yılı İhracatının Mal Gruplarına Dağılımı (%) (TİM, 2019; tüik.gov.tr).....	228
Grafik 2. Türkiye'nin İthalatında Mal Gruplarının Dağılımı (%) (tüik.gov.tr).	230